

XÂY DỰNG KHÔNG GIAN VĂN HÓA HỒ CHÍ MINH TẠI THÀNH PHỐ MANG TÊN BÁC - KẾT QUẢ VÀ KIẾN NGHỊ

ThS. TRẦN HÙNG PHI^(*)

Ngày nhận bài: 10/11/2022 Ngày thẩm định: 15/11/2022 Ngày duyệt đăng: 05/01/2023

Tóm tắt: Xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh là một chủ trương đúng đắn, kịp thời góp phần bảo đảm phát triển kinh tế đi đôi với giữ gìn và phát huy giá trị văn hóa Hồ Chí Minh trong cán bộ, đảng viên và nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh. Trong bối cảnh mới, Thành phố Hồ Chí Minh cần đề ra những giải pháp phát triển để xứng đáng với Thành phố mang tên Bác. Bài viết đề cập đến chủ trương xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh của Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh, đánh giá kết quả và đề xuất một số kiến nghị để tiếp tục xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh ở Thành phố mang tên Bác

Từ khóa: không gian văn hóa Hồ Chí Minh; Thành phố mang tên Bác; xây dựng

1 Ý nghĩa của việc xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Thành phố Hồ Chí Minh

Văn hóa Hồ Chí Minh là kết tinh những giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc với tinh hoa văn hóa nhân loại. Văn hóa Hồ Chí Minh là văn hóa mang dấu ấn của Chủ tịch Hồ Chí Minh thể hiện ở hệ thống quan điểm, hành động cách mạng và bằng chính tấm gương sáng của cuộc đời vĩ đại và giản dị của Người. Văn hóa Hồ Chí Minh chứa đựng những giá trị sâu sắc, có ý nghĩa hết sức quan trọng đối với sự nghiệp cách mạng Việt Nam. Giá trị văn hóa Hồ Chí Minh phong phú, được thể hiện trên các chiều cạnh: chính trị, đạo đức, phong cách. Thứ nhất, ở chiều cạnh chính trị. Với tư tưởng “không có gì quý hơn độc lập, tự do”, “thà hy

sinh tất cả, chứ nhất định không chịu mất nước, nhất định không chịu làm nô lệ”⁽¹⁾, “dân là gốc nước”, “dân là chủ” và “dân làm chủ”, Hồ Chí Minh yêu cầu khi nước nhà giành được độc lập, Đảng và Nhà nước phải “Làm cho dân có ăn/ Làm cho dân có mặc/ Làm cho dân có chỗ ở/ Làm cho dân có học hành”⁽²⁾, ngược lại, dân có nhiệm vụ là phải “giúp đỡ Chính phủ” và thực hành dân chủ. Thứ hai, ở chiều cạnh đạo đức. Theo Hồ Chí Minh, đạo đức là gốc của con người, của người cách mạng, “Cũng như sông thì có nguồn mới có nước, không có nguồn thì sông cạn. Cây phải có gốc, không có gốc thì cây héo. Người cách mạng phải có đạo đức, không có đạo đức thì dù tài giỏi mấy cũng không lãnh đạo được nhân dân”⁽³⁾; “Mỗi đảng viên và cán bộ phải thực sự thấm nhuần đạo đức cách mạng, thật sự cần kiệm liêm chính, chí công vô tư”⁽⁴⁾. Thứ ba, ở chiều cạnh phong cách, giá trị thể hiện ở phong cách khoa học, dân chủ, biện chứng và thiết thực. Đó là phong cách tư duy độc lập, tự chủ, sáng tạo mang tính phê phán (không lệ

^(*) Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

thuộc, phụ thuộc, hay giáo điều); đó là phong cách làm việc khoa học, dân chủ, “đi sâu đi sát công việc và quần chúng”; đó là phong cách ứng xử, giao tiếp tự chủ, dựa trên sự chân thành, tự nhiên, khiêm tốn, lịch thiệp và linh hoạt, chủ động, thích ứng, biến hóa; đó là phong cách sinh hoạt tiết kiệm lành mạnh, khiêm tốn giản dị, thanh cao, gắn bó với con người, với nhân dân và hòa mình vào thiên nhiên.

Không gian văn hóa là những khu vực, môi trường có các hoạt động văn hóa hoặc gắn với văn hóa, như không gian văn hóa công cộng, không gian văn hóa kiến trúc, không gian văn hóa du lịch, thương mại, ... Các yếu tố cấu thành không gian văn hóa bao gồm: 1) Môi trường phổ biến, truyền bá các giá trị văn hóa; 2) Nơi tiếp biến, hình thành giá trị văn hóa cá nhân; 3) Nơi thực hành các giá trị văn hóa; 4) Môi trường đánh giá, ghi nhận sự đóng góp của cá nhân, tổ chức về việc phổ biến và phát huy các giá trị văn hóa, phê phán, chế tài các hoạt động trái văn hóa và vi phạm pháp luật⁽⁵⁾.

“Không gian văn hóa Hồ Chí Minh” là khu vực chứa đựng những giá trị văn hóa vật thể và giá trị văn hóa phi vật thể mang đậm dấu ấn của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Trong đó, giá trị văn hóa vật thể mang dấu ấn Hồ Chí Minh là những nơi mà Người đã sinh sống, học tập và làm việc trong suốt tiến trình lãnh đạo cách mạng Việt Nam. Giá trị văn hóa phi vật thể mang dấu ấn Hồ Chí Minh là “trí tuệ, tư tưởng, đạo đức, phong cách, lối sống và uy tín đỉnh cao của Hồ Chí Minh”, chứa đựng trong những bài viết, bài nói của Người, như *Tuyên ngôn độc lập*, *Sửa đổi lối làm việc*, *Di chúc* và nhiều tác phẩm lý luận chỉ đạo đường lối cách mạng, xây dựng nền văn hóa tiên tiến đậm đà bản sắc dân tộc... Tựu trung lại, không gian văn hóa Hồ Chí Minh có thể được hiểu trên phương diện: nơi truyền bá, tiếp thu, thực hành các giá trị văn hóa Việt Nam và nơi sự nghiệp cách mạng, tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh được phát huy, làm cho văn hóa Hồ Chí Minh trở nên gần gũi, sinh động đối với mỗi người dân Việt Nam.

Sài Gòn - Thành phố Hồ Chí Minh - nơi người thanh niên Nguyễn Tất Thành - Hồ Chí Minh ra đi tìm đường cứu nước (năm 1911), tự hào là thành phố mang tên Bác, là đầu tàu kinh tế, có nhiều đóng góp cho sự phát triển của cả nước, nâng cao đời sống vật chất và tinh thần của người dân Thành phố. Cùng với sự phát triển kinh tế, Thành phố Hồ Chí Minh luôn quan tâm đến phát triển văn hóa. Xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh là chủ trương, định hướng lớn của cấp ủy, chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh, qua đó dần hình thành không gian văn hóa Hồ Chí Minh với những đặc điểm, tính chất, giá trị riêng gắn liền với tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và đặc điểm, tính chất, giá trị của người dân thành phố mang tên Bác. Việc xác định phương hướng xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh có ý nghĩa hết sức quan trọng và cần thiết. Xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh và “xây dựng môi trường văn hóa, nghệ thuật, thể thao lành mạnh, đáp ứng nhu cầu hưởng thụ của người dân, hình thành không gian văn hóa Hồ Chí Minh, phát huy đặc trưng của con người thành phố”⁽⁶⁾ nhằm tạo ra động lực mới để cùng với các động lực khác phát triển Thành phố Hồ Chí Minh ngày càng văn minh, hiện đại, hết lòng “vì cả nước, cùng cả nước, vì hạnh phúc nhân dân”.

Xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh là việc làm có ý nghĩa lớn lao, xuất phát từ yêu cầu thực tiễn và mong muốn của nhân dân, góp phần xây dựng, bồi đắp, phát huy những phẩm chất tốt đẹp, đặc trưng của người dân Thành phố. Không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Thành phố Hồ Chí Minh, bên cạnh những mẫu số chung theo tư tưởng, đạo đức, phong cách của Chủ tịch Hồ Chí Minh, cần có những đặc điểm, tính chất, giá trị riêng, gắn liền với đặc điểm, tính chất, giá trị di sản của Chủ tịch Hồ Chí Minh tại Thành phố Hồ Chí Minh. Xuất phát từ điều kiện kinh tế, văn hóa, lịch sử, tập quán của người dân, cùng di sản gắn với cuộc đời và sự nghiệp của Người tại Thành phố, Đảng bộ và Chính quyền Thành phố Hồ Chí Minh tiếp biến và phát triển nét

đặc sắc trong tư tưởng, đạo đức, phong cách... của Chủ tịch Hồ Chí Minh để xây dựng hệ giá trị riêng của thành phố. Hệ giá trị của không gian văn hóa Hồ Chí Minh sẽ là điều kiện quan trọng góp phần vào sự nghiệp xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh “hiện đại, văn minh, nghĩa tình”. Ở đó, chất lượng cuộc sống của người dân về vật chất và tinh thần sẽ được bảo đảm ở mức cao; hoạt động phục vụ nhân dân của đội ngũ cán bộ, công chức được thực hành theo quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh là “việc gì có lợi do dân phải hết sức làm, việc gì có hại cho dân phải hết sức tránh”, trên tinh thần đạo đức cách mạng “cần, kiệm, liêm, chính, chí công vô tư”.

2. Thực tiễn xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Thành phố Hồ Chí Minh

* Chủ trương của Thành phố Hồ Chí Minh về xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh

Nhận thức về vị trí, vai trò quan trọng của việc nâng cao đời sống văn hóa - tinh thần cho người dân, cũng như nâng cao ý thức trách nhiệm của cán bộ, đảng viên và người dân trong xây dựng Thành phố “hiện đại, văn minh, nghĩa tình”, Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025, bên cạnh việc đề ra các giải pháp để phát triển kinh tế - xã hội, bảo đảm an ninh - quốc phòng, đã xác định phương hướng: “Xây dựng Thành phố Hồ Chí Minh trở thành một không gian văn hóa Hồ Chí Minh, nơi tư tưởng, đạo đức, phong cách và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn hiện hữu thường xuyên, trở thành tài sản tinh thần, giá trị văn hóa đặc trưng của người dân, cán bộ, đảng viên của Thành phố mang tên Bác. Khơi dậy khát vọng và sức sáng tạo của nhân dân Thành phố, phát huy tối đa nhân tố con người, coi con người là trung tâm, chủ thể, nguồn lực quan trọng nhất và là mục tiêu của sự phát triển⁽⁷⁾. Đây cũng chính là sự cụ thể hóa quan điểm chỉ đạo của Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng tại buổi làm việc của Bộ Chính trị với Thành phố Hồ Chí Minh chuẩn bị cho Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025 “... cần khơi dậy lòng tự hào của

nhân dân Thành phố Hồ Chí Minh, phải thấy rõ vị trí, ý nghĩa, tầm quan trọng của Thành phố, từ đó xác định trách nhiệm làm thế nào xứng đáng những danh hiệu không nơi nào có được⁽⁸⁾. Bên cạnh đó, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng còn nêu rõ: “Thành phố Hồ Chí Minh không chỉ là một trung tâm lớn về kinh tế, thương mại, mà đây còn phải tiêu biểu là một thành phố văn hóa, văn minh, chú ý mối quan hệ giữa con người với con người, đặc biệt là truyền thống anh hùng, để xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị thật tốt⁽⁹⁾”.

Từ định hướng xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh, Thành phố Hồ Chí Minh đang hướng đến xây dựng thành phố “hiện đại, văn minh, nghĩa tình”, xem xét về quy hoạch để phát triển thêm những công trình văn hóa (Nhà hát Giao hưởng nhạc vũ kịch Thành phố, Nhà thi đấu Phan Đình Phùng, Khu liên hợp Thể dục - thể thao Rạch Chiếc...), thiết chế văn hóa, tổ chức nhiều hơn các hoạt động văn hóa, nghệ thuật, tạo dựng các sản phẩm nghệ thuật phi vật thể. Đặc biệt, xây dựng những công trình văn hóa gắn liền với Chủ tịch Hồ Chí Minh.

* Kết quả xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Thành phố Hồ Chí Minh

Thực hiện Nghị quyết Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI, nhiệm kỳ 2020 - 2025, thời gian qua, hoạt động xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Thành phố Hồ Chí Minh thể hiện trên **những nét cơ bản** sau:

Thứ nhất, hoạt động xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh đã từng bước được tổ chức thực hiện đồng bộ trong cả hệ thống chính trị các cấp, các cơ quan, đơn vị trên địa bàn Thành phố. Cấp ủy, chính quyền địa phương, cơ quan, đơn vị trên địa bàn Thành phố đã linh hoạt tổ chức các không gian văn hóa Hồ Chí Minh với nhiều hình thức và mô hình⁽¹⁰⁾. Có thể kể đến một số mô hình tiêu biểu như Quận 6 đã xây dựng mô hình “Đưa thư viện điện tử vào trong cuộc sống” giới thiệu các video, sách về Chủ tịch Hồ Chí Minh, về phát triển kinh tế - văn hóa - xã hội, về xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh,

thiết lập trang facebook, fanpage “Không gian văn hóa Hồ Chí Minh”. Không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Quận Bình Thạnh trưng bày, giới thiệu các tác phẩm của Chủ tịch Hồ Chí Minh; triển lãm hình ảnh “Thành phố Hồ Chí Minh tích cực thực hiện lời kêu gọi thi đua ái quốc của Bác Hồ”; “Cuộc đời và sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh”; lịch sử đấu tranh của nhân dân - chính quyền và Đảng bộ quận Bình Thạnh... Đảng ủy Cơ quan chính quyền thành phố Thủ Đức đã tổ chức không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại trụ sở làm việc với chủ đề “Sống, làm việc và học tập theo gương Bác Hồ vĩ đại”. Trung tâm Văn hóa thành phố Thủ Đức tổ chức không gian văn hóa Hồ Chí Minh thông qua trưng bày, giới thiệu sách, với 3 tủ sách về các chủ đề liên quan đến Chủ tịch Hồ Chí Minh. Quận ủy Quận 11 xác định là không gian văn hóa làm cho mọi người hiểu biết sâu sắc về thân thế, sự nghiệp cách mạng của Chủ tịch Hồ Chí Minh, đồng thời khẳng định sức mạnh của văn hóa Việt Nam, qua đó đưa việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trở thành việc làm tự giác, thường xuyên và đã xây dựng Phòng khánh tiết tưởng niệm Chủ tịch Hồ Chí Minh và Khu vực không gian văn hóa đọc - trưng bày các tư liệu, tác phẩm về Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Bên cạnh không gian văn hóa Hồ Chí Minh được xây dựng ở các địa phương, các cơ quan, đơn vị trên địa bàn Thành phố cũng quan tâm xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh như trường Đại học Tài chính - Marketing xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh với 03 khu triển lãm: 1) Về cuộc đời và sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh; 2) Những hình ảnh tiêu biểu, những ghi nhận của các lãnh đạo, tuyên dương các tập thể, cá nhân của đã học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh; 3) Trưng bày sách mang nhiều giá trị, ý nghĩa về cuộc đời của Bác, các chủ đề năm về học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh. Công ty TNHH MTV Dịch vụ Công ích Quận 2 xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh, trưng

bày nhiều đầu sách, hình ảnh và tài liệu về cuộc đời, sự nghiệp của Chủ tịch Hồ Chí Minh. Các đầu sách, tài liệu trưng bày tại Không gian văn hóa Hồ Chí Minh do đảng viên, người lao động của Công ty sưu tầm và đóng góp, được chọn lọc rất kỹ càng và bố trí hợp lý theo nhiều chủ đề...

Thứ hai, Ban Tuyên giáo Thành ủy Thành phố và nhiều quận, huyện, thành phố đã tổ chức hội thảo, tọa đàm khoa học để tìm kiếm các giải pháp thiết thực, cụ thể góp phần triển khai các hoạt động xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh phù hợp với thực tiễn của địa phương, thể hiện được giá trị cốt lõi của văn hóa Hồ Chí Minh. Cụ thể, Ban Tuyên giáo Thành ủy Thành phố đã phối hợp với Cơ quan thường trực Tạp chí Cộng sản tại miền Nam, Liên hiệp các Hội Khoa học và Kỹ thuật Thành phố Hồ Chí Minh, trường Đại học Sài Gòn, Học viện Cán bộ Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức các cuộc hội thảo gắn với việc xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Thành phố Hồ Chí Minh. Các cuộc hội thảo, như “Văn hóa Hồ Chí Minh lan tỏa trong lòng người dân ở Thành phố Hồ Chí Minh”, hay “Giải pháp xây dựng “không gian văn hóa Hồ Chí Minh” tại Thành phố Hồ Chí Minh”... Quận 12 tổ chức tọa đàm khoa học: “Kinh nghiệm, cách làm về xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh gắn với thực hiện chỉ thị, nghị quyết của Đảng, nhiệm vụ chính trị và các hoạt động của địa phương, cơ quan, đơn vị”. Quận 7 tổ chức tọa đàm chuyên đề: “Các giải pháp xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh trên địa bàn Quận 7. Quận 8 đã tổ chức Tọa đàm khoa học: “Xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh trên địa bàn Quận 8”. Hội liên hiệp Phụ nữ Thành phố tổ chức tọa đàm khoa học: “Không gian văn hóa Hồ Chí Minh - sự lan tỏa mạnh mẽ tư tưởng, văn hóa, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trong phụ nữ Thành phố”. Cụm thi đua số 5 Ban Tuyên giáo Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh tổ chức tọa đàm khoa học: “Xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh: nhu cầu, giải pháp”...

Thứ ba, Trang tin điện tử Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh đã xây dựng chuyên mục *Không*

gian văn hóa Hồ Chí Minh để đăng tải các tin, bài, hình ảnh, video liên quan đến hoạt động xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh trên địa bàn Thành phố. Bên cạnh đó, Trang tin điện tử Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh đã đăng tải nhiều công trình nghiên cứu chuyên sâu về xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh; thông tin về việc Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh của các tổ chức, đơn vị, quận, huyện, thành phố. Liên hiệp các Tổ chức hữu nghị Thành phố thực hiện chuyên san “Hồ Chí Minh đẹp nhất tên Người” bằng tiếng Việt - tiếng Anh nhằm giới thiệu đến các tổ chức nước ngoài trên địa bàn Thành phố về thân thế, sự nghiệp và những đóng góp của Chủ tịch Hồ Chí Minh đối với Việt Nam và tình hữu nghị quốc tế. Chuyên san Hồ sơ - Sự kiện của Tạp chí Cộng sản đã phát hành số chuyên đề về không gian văn hóa Hồ Chí Minh tại Thành phố mang tên Người (số 483, ngày 25/11/2022)..

Bên cạnh những hoạt động nổi bật, xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh trên địa bàn Thành phố còn một số *hạn chế, bất cập*. Chất lượng của các mô hình, cách thức triển khai không gian văn hóa Hồ Chí Minh trên địa bàn Thành phố còn thấp, chạy theo phong trào, rập khuôn, thiếu sáng tạo, thiếu chiều sâu và sắc thái riêng. Nguyên nhân của tình trạng này là do Thành phố chưa xác định được hệ giá trị của không gian văn hóa Hồ Chí Minh, chưa kịp thời xây dựng và ban hành kế hoạch chi tiết, với những cách thức, nhiệm vụ phù hợp đối với từng loại hình đơn vị.

3. Một vài kiến nghị

Xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh là quá trình lâu dài và thực hiện theo từng giai đoạn để văn hóa Hồ Chí Minh dần thấm sâu vào nhận thức của mỗi cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân Thành phố. Nghị quyết Đại hội Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI (nhiệm kỳ 2020 - 2025) xác định: “Thông qua xây dựng Thành phố thành không gian văn hóa Hồ Chí Minh làm cho việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh trở thành nếp sống, đặc trưng văn hóa của

đảng viên và nhân dân Thành phố. Đây là một trong các nhiệm vụ, giải pháp quan trọng để xây dựng Đảng về tư tưởng, chính trị, đạo đức...”⁽¹¹⁾. Trong thời gian tới, Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh cần đề ra những giải pháp phát triển để tên gọi “Hồ Chí Minh” phải trở thành động lực và thuộc tính văn hóa trong toàn bộ sự phát triển của Thành phố, xứng đáng là Thành phố mang tên Bác. Chính vì vậy, các cấp ủy đảng, chính quyền từ Thành phố đến cơ sở, cũng như thủ trưởng các cơ quan, đơn vị cần lãnh đạo, chỉ đạo đầy mạnh quán triệt, tuyên truyền, phổ biến và thực hiện tốt việc học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh, trong đó, ***cần tập trung vào các nội dung*** sau:

Một là, xây dựng hệ giá trị trong không gian văn hóa Hồ Chí Minh. Hệ giá trị đó phải làm rõ được cội nguồn của văn hóa Hồ Chí Minh, nét đặc sắc của nền văn hóa Việt Nam thời đại Hồ Chí Minh. Những nội dung hệ giá trị phù hợp với đặc điểm địa lý, con người ở Thành phố.

Hai là, đổi mới cách thức triển khai xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh. Theo đó, cách thức triển khai xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh phải trên cơ sở đặc trưng của mỗi quận, huyện, thành phố, cơ quan, đơn vị. Điều này trách sự rập khuôn, tạo ra sắc thái riêng ở mỗi không gian văn hóa khác nhau.

Ba là, xác định các công trình trọng tâm, trọng điểm để tập trung đầu tư. Cần tập trung nâng cấp, mở rộng các địa danh mà Chủ tịch Hồ Chí Minh đã từng sinh sống và làm việc, như: Di tích lịch sử quốc gia ở số 5, Châu Văn Liêm, Quận 5 - nơi ở của Người trước khi ra đi tìm đường cứu nước; Bảo tàng Hồ Chí Minh - Chi nhánh Thành phố Hồ Chí Minh, với địa danh Bến Nhà Rồng - nơi khởi đầu cho cuộc hành trình tìm đường cứu nước trong 30 năm. Thành phố cần tập trung đầu tư xây dựng Quảng trường Hồ Chí Minh để tạo điểm nhấn tổng thể.

Bốn là, đầu tư hiện đại hóa các bảo tàng, phòng trưng bày, ứng dụng khoa học - công nghệ để nâng cao chất lượng các

hình ảnh trưng bày, phim tư liệu. Bên cạnh đó, tiến tới số hóa tư liệu trưng bày tại các bảo tàng, phòng trưng bày, nhằm tạo điều kiện cho việc lưu trữ cũng như du khách thăm quan.

Năm là, Thành phố cần xây dựng một website riêng về xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh. Hiện nay Trang điện tử Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh đã có chuyên mục riêng về xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh. Tuy vậy, để định hướng và nâng cao hiệu quả công tác tuyên truyền trên không gian mạng, việc xây dựng website riêng về xây dựng không gian văn hóa Hồ Chí Minh là hết sức cần thiết. Với website này, các trang thông tin điện tử của các quận, huyện, thành phố sẽ được “nhúng” và trở thành website con của website Thành phố □

(1) và (2) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.4, Nxb Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011, tr.534 và 175

(3) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.5, Sđd, tr.292

(4) Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, t.15, Sđd, tr.611-612

(5) Tham khảo: PGS, TS. Cao Xuân Long, Nguyễn Thủy Duy, *Không gian văn hóa Hồ Chí Minh - động lực phát triển của Thành phố Hồ Chí Minh*, Kỷ yếu Hội thảo khoa học: Giải pháp xây dựng “không gian văn hóa Hồ Chí Minh” tại Thành phố Hồ Chí Minh, tháng 12/2022, tr.11

(6), (7) và (11) *Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh lần thứ XI* (hcmcpv.org.vn)

(8) Bộ Chính trị làm việc với Ban Thường vụ Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh về việc chuẩn bị Đại hội đại biểu Đảng bộ Thành phố nhiệm kỳ 2020 - 2025, Tạp chí Cộng sản (tapchiconsan.org.vn)

(9) *Bộ Chính trị làm việc với Ban Thường vụ Thành ủy Thành phố Hồ Chí Minh*, quochoi.vn, ngày 04/9/2020

(10) Tham khảo từ chuyên mục *Không gian văn hóa Hồ Chí Minh* trên Trang tin điện tử Đảng bộ Thành phố Hồ Chí Minh (hcmcpv.org.vn)

MỘT SỐ ĐỊNH HƯỚNG HOÀN THIỆN PHÁP LUẬT..

(tiếp theo trang 51)

cấp thiết cần phải giải quyết, Tạp chí Khoa học biến đổi khí hậu, số 7, 2017

(14) Tạp chí điện tử Thông tin và Truyền thông, *Đảm bảo an ninh môi trường trong tình hình mới*, <https://ictvietnam.vn>

(15) Nguyễn Thị Minh Tân, Nguyễn Thị Miên, *Bảo đảm an ninh môi trường với phát triển bền vững về xã hội*, <http://lyluanchinhtri.vn>, ngày 15/10/2022

(16) Nguyễn Mạnh, *Những vấn đề môi trường cấp bách hiện nay: Thực trạng và giải pháp*, <https://www.tapchiconsan.org.vn>.

(18), (19), (21) Trần Thăng Long, *Áp dụng quy định trường hợp ngoại lệ về môi trường trong pháp luật đầu tư quốc tế và một số so sánh với thực tế Việt Nam*, <http://www.lapphap.vn>, ngày 22/8/2019

(20) Đại học Luật Hà Nội, *Giáo trình Luật Đầu tư quốc tế*, Nxb Thanh niên, Hà Nội, 2017

(22) Nathalie Bernasconi-Osterwalder, Lise Johnson. *International Investment Law and Sustainable Development - Key cases from 2000 - 2010*. s.l. : International Institute for Sustainable Development, 2011.

(25) Tuấn Hưng, *Quản lý nhà nước về bảo vệ môi*

trường: Chức năng, nhiệm vụ cần kèm theo công cụ quản lý, <https://tuyengiao.vn>, ngày 22/7/2021

(26) Phạm Quốc Trụ, *Hội nhập quốc tế: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn*, <http://www.nghiencuubiendong.vn>

(27), (28), (29), (30) và (32) Nguyễn Văn Phương, *Pháp luật môi trường Việt Nam trước yêu cầu của hội nhập kinh tế quốc tế*, Đại học Luật Hà Nội. *Luật học Việt Nam: Những vấn đề đương đại (Sách chuyên khảo)*, Nxb Tư pháp, Hà Nội, 2019, tr.838, 841-842, 842, 844 và 846

(31) Yehualashet Tamiru, *Environmental Protection under Bilateral Investment Treaties*, <https://www.afronomicslaw.org/2019/12/21/environmental-protection-under-bilateral-investment-treaties>.

(33) Lê Thu Hà, Nguyễn Thị Hải Vân, *Đảm bảo an toàn môi trường - xã hội, phát triển bền vững cho cộng đồng và đồng bào dân tộc thiểu số trong Luật Bảo vệ môi trường sửa đổi*, Bài tham luận Hội thảo: Thúc đẩy vai trò tham gia của cộng đồng dân tộc thiểu số và vùng núi trong công tác bảo vệ môi trường, 2020, <https://nature.org.vn/vn>